

Sømna
kommune

Årets Gang for 2019

SØMNA KOMMUNE

LANDBRUK og NÆRING

Ny fjøsen til Hans-Ivar Kvalvik ble tatt i bruk i 2019.
Landbruksnemnda var på besøk og gjorde heder
med utdeling av diplom og blomster.

LANDBRUKSKONTORET 2019

Landbrukskontoret har hvert år utarbeidet en oversikt med mye fakta om utviklingen i landbruket siste år. Denne oversikten blir for omfattende til å inngå i kommunens samlede årsmelding. Nemnda har etterlyst den "gamle årsmeldinga" som sier mer om utviklingen i landbruket og den følger her.

VÅRE ARBEIDSOMRÅDER

Arbeidsområdene våre spenner over et vidt felt:	
Bygdeutvikling,	- Innenfor jord- og skogbruk, tilleggsnæringer og annet
Ressursforvaltning	- Areal, natur, vilt, kulturlandskap og forurensing
Støtteordninger	- Lovpålagte kontrollopgaver, statistikk og beredskap
Kommunens web-side / Facebookside	- Redaktøransvar, vedlikehold og oppdatering
Velferdsordninger	- Produksjonstillegg, Regionalt miljøprogram, avløserordning, veterinærvakt, tidligpensjon, ol
Politisk funksjon	- Saksbehandling, høringer, planverk, sekretariat vilt- og landbruksnemnd
Næringskontoret	- Saksbehandling, utviklingsarbeid og prosjektarbeid
Annet	- Koordinering, møteaktivitet, etterutdanning og prosjekter, vedlikehold/oppdatering av kartverk, ol

Et fellestrekk er at lovverket setter stadig strammere rammer for hva som er tillatt parallelt med at kontrollopgaver og ansvar for oppgavene delegeres fra Fylke og Departement over til kommunene. Tidligere gav kommunene råd til fylkesmann som avgjorde sakene, i dag avgjør kommunen de fleste sakene selv. De siste årene har fokus på miljø kommet stadig sterkere.

BEMANNING OG SYKEFRAVÆR

Antall ansatte kvinner	Antall årsverk kvinner	Antall ansatte menn	Antall årsverk menn	Økning /reduksjon	Utfyllende kommentarer
2	1,2	3	2,6	0	
			0,5	0	Innleid skogkompetanse fra Brønnøy

Sykefravær	
Legemeldt sykefravær	0
Egenmeldt sykefravær	0,90
Totalt sykefravær	0,90

Vi har som vanlig meget lavt sykefravær sammenlignet med kommunen som helhet der fraværet vanligvis ligger rundt 7 % . En person har gått ned i 60% stilling. Landbruk og Næring er slått sammen og det er ansatt en person som jobber 60% næring og 40% landbruk. Det er bra å være full bemanning igjen så vi kan komme ajour med arbeidsoppgavene.

JORDBRUK I SØMNA I 2019

Lovsaksarbeide

Landbruksnemnda hadde 6 møter og behandlet 68 saker. Vi er liberale med fradeling av uproduktivt areal, men restriktive til fradeling av dyrket jord. Dette er kjent, og søkere innretter seg slik at vi kan akseptere de fleste søknadene. Det legges mye arbeid i dialog med søkerne i forkant av søknadene. Det krever tid, men medfører at vi i 2019 ikke hadde noen klagesaker.

Nemnda håndhever bo- og driveplikt strengt. Oppfølging er tidkrevende og LK har ikke hatt kapasitet til nødvendig oppfølging på mange år. Når vi bare makter å følge opp noen saker fører det desverre til forskjellsbehandling. Vi arbeider her for å komme på tur og det ble behandlet 4 saker av denne typen i nemnda i 2019. Dette vil også være et fokusområde i 2020.

Fulldyrk og overflatedyrka jord som ble omdisponert til andre formål:

	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Omdisponert areal	0,2	3,2	3,0	6,1	2,3	1,0

- Det var kun en fritidstomt på Grøttheim som beslagla litt dyrkajord. Ellers er det beste resultat vi har hatt på mange år.

	Politiske vedtak		Delegerte vedtak				
	Vilt-nemnd	Landbruks-nemnd	Husdyr-gjødsel	PT og RMP	SMIL (frister ol)	Dren-ering	Sykeav-løsning
Vedtak fattet i 2019	18	68	4	134	3	13	27

- PT= Produksjonstilskudd, RMP=Regionalt miljøprogram SMIL= Spesielle miljøtiltak i landbrukets kulturlandskap

TILSKUDDSORDNINGENE I JORDBRUKET

	2 013	2016	2017	2018	2019
Produksjonstillegg*	24 379 046	24 125 217	31 558 858*	32 921 306*	37 957 209*
Driftstilskudd melk	7 556 000	7 103 195			
Avløserordningen - ferie/ fritid	4 600 129	4 332 521	4 206 240	4 097 775	4 551 676
Refusjon syke-avløsning mm.	661 132	382 576	823 041	728 995	613 519
SUM	37 196 307	35 943 509	36 588 139	37 748 076	43 122 404

*Produksjonstilskudd inkl. driftstilskudd melk

Disse tilskuddsordningene administreres gjennom ulike elektroniske søknadssystem. For produksjonstilskudd og avløsertilskudd for ferie og fritid benyttes eStil. For refusjon sykeavløsning benyttes Agros.

Annet innvilget i 2019

	Søknader	Overslag	Tilskudd
Bruksutbygging – fylkesvise IBU-midler	5	23 976 000	5 823 000
Etableringstilskudd – nye gårdbrukere	1	1 500 000	600 000
Klimasatsmidler studie biogassanlegg		500 000	250 000
SMIL-midler	25	2 187 015	1 009 333
Til bekjemping av fremmede arter	1		140 000
Tilskudd til drenering	13		385 970
Miljøprogram for Nordland	50		1 851 655
SUM			53 182 362

Landbrukskontoret utarbeider planer og bistår ved eiendomsoverdragelser. Vi hjelper gårdsbruk som har økonomiske problem. Vi lager nydyrkingsplaner, profileringsplaner og grøfteplaner. Ved søknader om BU-midler bistår vi med planlegging og rådgivning. Mange synes søknadene om miljøtilskudd (RMP) er kompliserte, og kjøper bistand fra oss, eller lar være å søke selv om de er berettiget tilskudd.

HOVEDTALL FRA JORDBRUKET I SØMNA

	enhet	1995	2016	2017	2018	2019
Antall foretak	(stk)	154	89	85	85	82
Antall melkebruk *	(stk)	128	53	54	52	52
Melkekvote		9.699 912 (1997)	11 535 247	11 528 543	11 751 045	12 281 761
Antall melkekyr	(stk)	1 928	1 688	1 662	1 708	1 762
Antall ammekyr	(stk)	79	209	198	181	180
Antall ungdyr	(stk)	4003	3 932	4 065	4 187	4152
Antall avlspurker	(stk)	44	98	86	89	91
Antall gris solgt til slakt	(stk)	404	5215		4 151	4 714
Antall vinterfôra sau	(stk)	262	793	838	827	723
Verpehøner	(stk)		14897	14 915	14 750	14 690
Hester, alle				30	27	32

Jordbruksareal - totalt	(da)	29 433	30 205	30 100	29 610	29 978
Grønnsak og matkålrot	(da)	117	1	1	2	1
Potet	(da)	312	27	23	18	8
Korn	(da)	1 493	1469	1740	1796	1459

* I tallet regnes en samdrift som et melkebruk. I 2018 har vi 1 samdrifter slik at antallet bruk med aktive kvoter i 2019 egentlig er 53.

MÅLOPPNÅELSE

Vi har en utfordring ved at LK er tilført flere kommunale oppgaver uten økt bemanning. Samtidig har staten opprettholdt mengden med lovpålagte oppgaver. Vi har også en klar forventning om å fungere som et utviklingskontor.

Vi prioriterer da de oppgavene som tilfører næringa økonomiske virkemidler. Dette medfører dessverre at en del lovpålagte oppgaver blir liggende.

Mål som er nådd:

- Rullert strategisk landbruks- og næringsplan i lag med næringslivet
- Kapasitetsøkning på landbrukskontoret og næringskontoret, ansatt fagleder for landbruk og næring, tilsvarende 40%/60%.
- Påbegynt arbeid med oppdatering av gårdskart med særlig fokus på innmarksbeite
- Raskere saksbehandlingstid ved sykdomsavløsning.
- Arbeidet med etablering av biogassanlegg i Sømna er igangsatt.
- Fornyet avtale med veterinærvakttenesten fra oktober 2019 – 2023??
- Fått innvilget mer midler til bruksutbygging fra Innovasjon Norge enn noen gang tidligere
- Startet bekjemping av fremmede skadelige plantearter i kommunen
- Formidlet over 53 millioner til Sømna's viktigste næring
- Regnskap i tråd med budsjett

Mål som ikke er nådd:

- For liten tid til kontroll av produksjonstilskudd, miljøtilskudd mm.
- Fortsatt etterslep på lovpålagte oppgaver som boplikt og jord ute av drift
- Etterslep på oppretting av kartverket AR5

Fokus framover!

- Følge opp tiltak og føringer i strategisk landbruks- og næringsplan
- Følge opp ny gjødselsforskrift
- Arbeide for etablering av Biogassanlegg i Sømna
- Videre bekjempelse av fremmede skadelige planter i Sømna
- Jobbe for å redusere klimagassutslipp fra jordbruket i Sømna
- Jobbe med næringsutvikling generelt
- Et samarbeide mellom politikere, administrasjon og grunneiere som bidrar til en bærekraftig og fornuftig beskatning av hjortevilt
- Aktivt bidra til gjennomføring av dreneringstiltak på dyrka jord
- Kontinuerende fornying av kommunens hjemmeside og facebookside
- Støtte opp om kompetansegivende tiltak som bidrar til vekst hos næringslivet.
- Være en aktiv sparringspartner overfor gründere.
- Bredbånd til alle (samarbeid med teknisk avdeling)
- Sentrumsplan Gamle Vik og sentrumsplan Berg (samarbeid med teknisk avdeling)
- Godt samarbeide med landbrukets faglag, NLR og NLT.

LANDBRUK

Veterinærer

Kommunene har ansvar for å organisere en klinisk veterinærvakt. Da avtalen med veterinærvakt var utgått på dato, ble ny utlysning lagt ut 15. juni 2019 gjennom Doffins kunngjøringer. Ny avtale ble inngått med de tre 3 veterinærene som for øvrig har fungert de siste årene. Overføring fra staten til vaktordningen har dekt utgiftene som forutsatt.

Omorganisering

Fram til september 2017 var vi enhet for landbruk. Kommunestyret vedtok da en ny organisasjonsmodell som medførte at fagleder næring ble en del av oss og vi skiftet navn til enhet for landbruk og næring. I november 2017 ble fagleder ansatt som økonomisjef og vi gikk tilbake til å bli enhet for landbruk igjen. I 2018 ble det vedtatt å ansette en fagleder med ansvar for landbruk og næring så fra første mars 2019 ble vi igjen enhet for landbruk og næring. Vi er meget fornøyd med medarbeideren vi har fått inn og opplever at dette er en god løsning.

Beredskapsgruppa

Gruppa for å forebygge dyrevernstragedier består av folk fra landbrukets HMS-tjeneste, mattilsyn og landbrukskontoret i Sømna og Brønnøy. Vi har vært involvert i to saker i løpet av året. I det ene tilfellet kom meldingen fra mattilsynet. I det andre tilfellet var det sykdom hos gårdbruker som utløste bekymring. Vi har fulgt opp begge saker med møter og kontakt med brukerne og deres familier. Det har heldigvis ikke vært noen dyrevernstragedier i Sømna i år heller.

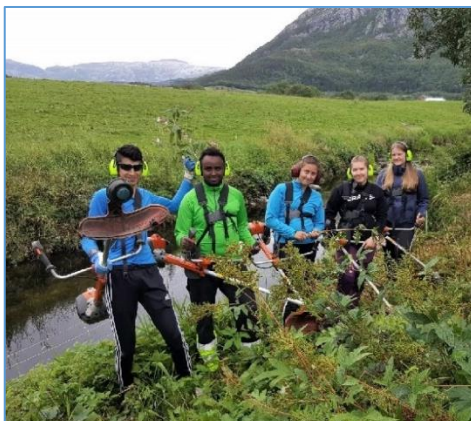
Utover oppfølging av enkeltsaker prøver vi å ha ett møte i arbeidsgruppa hvert år. Dette er en utfordring siden utskiftingen av folk i mattilsynet er så stor at vi stort sett hvert år må presentere beredskapsgruppa for nye folk. Når de blir kjent med gruppa er de veldig positive til å videreføre arbeidet.

Dette er et emne som har stort fokus både hos Fylkesmannen og hos Mattilsynet og vi må være forberedt på at i en så stor husdyrkommune som Sømna er det bare et tidsspørsmål før vi opplever en situasjon som kan utvikle seg til en dyrevernstragedie.

Fremmede Arter

Sømna kommune fikk i 2018 midler fra fylkesmannen til å kartlegge fremmede skadelige plantearter i Sømna. Rapporten viste at vi har over 80 lokaliteter med Parkslirekne samt en del lokaliteter med Kjempespringfrø, Tromsøpalme og Lupiner. Vi fikk i 2019 kr 140.000,- til å starte bekjempingen av disse artene. Dette vil ta mange år. Vi har kommet godt i gang med Tromsøpalme og Kjempespringfrø som bekjempes manuelt. Kun 1/6 av feltene med Parkslirekne ble sprøytet siden økonomien ikke gav rom for mer. Vi har inngått skriftlig avtale med en rekke grunneiere som er veldig positive til å få bistand.

- 5. klasse fjerner med liv og lyst Tromsøpalme med rotkutting ved Vik skole. (Venstre)
- Grønn sektor fjerner kjempespringfrø langs Grøttheimselva med kantklipper. (Midt)
- Velford Skogservice har sprøytet 16 lokaliteter med Parkslirekne. (Høyre)

Jordskifte på Sund

På 1960-tallet ble det startet et jordskifte på Sund. Det ble stor uenighet i grenda og hele skiftet stoppet opp. I stedet ble det inngått en avtale om bruksdeling som har blitt fulgt til nå. Totalt er arealet på 2.700 da. Det inngår mye produktiv skog og 96 dekar fulldyrka jord. Arealet mangler gårds og bruksnummer. Med stadig strengere regelverk står grunneierne nå i fare for å miste produksjonstilskudd, få redusert tellende areal for elgjakt, problem med å levere skog samt utfordringer med å dokumentere hva de «eier» innenfor fellesarealet.

Landbruksnemnda påla administrasjonen å innkalle partene til møte med et mål om å få til et jordskifte. Vi har hatt flere møter og bistått grunneierne i prosessen. De som er grunneiere i dag er positive og løsningsorientert så det er nå fremmet et krav om jordskifte som alle grunneierne har skrevet under på.

ALTINN

Stadig flere av ordningene vi forvalter blir digitalisert. Søkerne fyller ut søknaden i Altinn og vi saksbehandler dem i programmet eStil eller Agros.

Vi ser at mange av de yngre gårdbrukerne tar dette lett mens de eldre har større utfordringer. For de som har utfordringer hjelper vi dem med å legge inn søknaden på landbrukskontoret. Dette gjelder i første rekke søknader om SMIL-midler, drenering og bruksutbygging hvor flertallet av søknadene fortsatt legges inn hos oss. Søknadene om RMP legger flere og flere av søkerne inn elektronisk selv.

Det er en stor fordel at søknadene nå ferdigbehandles i kommunen slik at brukeren får midlene mye raskere enn før.

Landbruksdirektoratet
Eiendoms- og forvaltningsdirektoratet

Mine tjenester

Elektroniske tjenester

Agros
eStil - PT
eStil - RMP og OBB
Leveransedatabasen
Lib
Lreg

Tjenesteportalen

Velkommen til Landbruksdirektoratet sin saksbehandler i landbruksforvaltningen

Mine tjenester viser oversikt over hvilke

Nettleserkompatibilitet - utvalget av nettsider som er utvalgt av nettsiderne i Norge (StatCounter nettsider er testet)

Internet Explorer

Kart – AR5

Arbeid med oppdatering av «gårdskartene» ble utført sommeren 2019, og det viktigste av opprettinger ble gjennomført. Men det må fortsatt være fokus på dette arbeidet i åra framover, skal kartene over jordbruksarealet i vår kommune være godt oppdatert.

Drenering

I løpet av 2019 ble det innvilget 13 søknader om tilskudd til drenering av dyrka jord, med et samla beløp på kr. 385 970,-. Dette er noe mindre enn ønsket, og det er et etterslep på arbeidsoppgaver her som gjør at dette arbeidet bør få høy prioritet i 2019 og åra framover.

Nydyrking

I 2019 ble det innvilget 4 søknader om godkjenning av nydyrking, samla areal var på 94 dekar. I alle tilfella var det på bruk som har gjennomført utbygging, og trenger tilgang på større areal og bli mindre avhengig av leid areal som grunnlag for drifta.

Bruksutbygging

2019 var ett år med god aktivitet på byggefronten. Samlet innvilget Innovasjon Norge kr. 6 423 000,- i tilskudd til 6 søknader fra Sømna. Samlet kostnadsoverslag i sakene var på kr. 25 476 000,-. To av søknadene gjaldt bygging av nye løsdriftsfjøs for melkekyrne, ellers går installering av melkerobot og mer plass for slaktedyr, tørrkyr m.m. igjen i sakene.

Diverse

Landbrukskontoret har også i år hatt et meget godt samarbeide med bondelaget både med beitebruksplan, bondepuber, diverse prosjekt og fagmøter. Det er viktig både for det sosiale og faglige miljøet at vi har et aktivt faglag.

Styret i Bondelaget orienterer landbrukspolitisk talskvinn for høyre, Margunn Ebbesen, om hvor viktig landbruket er for Sømna. Her er det lunsj hjemme hos Kristian

Styret i Norland landbruksselskap, landbruksdirektør og ordfører overrekker Dag Jøran Einvik og Merethe Sund prisen for veldrevet gårdsbruk i Nordland i 2019.

Lag og organisasjoner innen jordbruk, skogbruk og vilt jobber i lag med kommunen for å fremme næringslivet i Sømna. De tar ansvar for mange av tiltakene i landbruks- og næringsplanen. Klakkskjæret, mars 2019.

Landbruksnemnda har besøkt flere brukere som har bygget ut fjøset i 2019. Her hedrer de Stig Arne Bjørnseth.

Landbrukskontorene på Sør-Helgeland møtes for å oppnå en mest mulig lik praksis når det gjelder behandlingen av brukere i regionen. Her fra en befarings på Velfjord kalk på en slik samling.

Informasjonsaktivitet

Vi har hatt diverse nyheter på hjemmesiden til kommunen, kommunens facebookside og sendt ut e-post til gårdbrukere flere ganger. Den mest brukte kanalen vår for å nå gårdbrukere er SMS-grupper. Det er i løpet av året sendt ut flere hundre SMS'er. Dette oppleves som effektivt og billig. Det ligger mye informasjon tilknyttet landbrukskontoret på hjemmesiden, men det oppleves at våre brukere har en høy terskel for å bruke hjemmesiden for å søke informasjon.

Landbrukskontoret har et delansvar både for kommunens hjemmeside og facebookside. Landbrukskontoret har prosjektansvaret for utarbeidelse av digitale skjema, og at disse skal implementeres i hjemmesiden. Dette prosjektet er ikke ferdig, og videreføres i 2020.

VILTFORVALTNING

Viltnemnd

I 2019 hadde nemnda tre møter og behandlet 18 saker. 2019 var andre år i fireårsperiode for bestandsplaner for storviltområdene. 2 jaktfelt i Sørbygda SVO meldte seg ut av samarbeidet og ble godkjent som egne vald, det er Kvaløy og Hopen. 2019 var siste året som det ble tatt CWD-prøver av elg og hjort felt på jakt. Det ble også tatt CWD-prøver av alle voksne hjortevilt som var fallvilt. Vinteren og våren 2018 ble derfor brukt til å vedta nye målsettinger og forskrifter for hjort og for bever. Det ble vedtatt ny beregning av tellende areal i hjorteviltvald. Nye bestandsplaner for elg for storviltområdene ble vedtatt.

Fellingsresultater

Fellingskvotene på elg i 2019 var noen dyr mindre enn 2018. Fellingsprosenten er gått ned fra 90 til 81. Det er felt 10 færre dyr enn året før.

Det er felt 5 hjort i 2019. Hjortebestanden i Sømna har bredd seg ut over større områder i kommunen.

Felling av rådyr var siste år 57 mot 78 dyr forrige år. Det rapporteres om stor bestand i 2019, og det viser også at mange rådyr er drept ved bilpåkørsler.

Tildelt og felt hjortevilt i 2019 (2018 i parantes)

Vald	Antall vald	Sum areal	Fellingstillatelser	Felte dyr	Fellings %
Elg	5	97 927	58 (63)	47 (57)	81 (90)
Hjort	2	91 777	17 (23)	5 (0)	29 (0)
Rådyr	36	87 396	112 + 3 vald fri kvote	57 (78)	

Fallvilt 2019 (2018 i parantes)

Art	Påkjørt av bil	Felt i nødverge	Andre årsaker *
Elg	4 (2)		0 (4)
Rådyr	17 (28)		9 (13)
Hjort	0 (0)		0 (0)

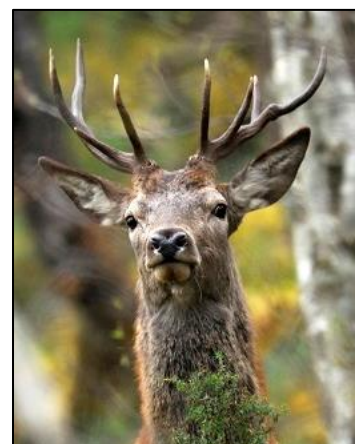
* Andre årsaker: Syke eller skadde dyr som er avlivet, eller selvdøde dyr som er funnet. Påkjørsler av bil viser alle utfall, både døde og friskmeldte.

Hjorteviltregisteret er nasjonal database fra jakt på elg, hjort, rådyr og villrein, og fallvilt av utvalgte arter

Ny versjon av Hjorteviltregisteret er lansert for å registrere sette og skutte dyr.

Settogskutt.no og Hjorteviltregisteret er slått sammen. Det vil si at jeger nå skal registrere alle sine jaktdata på Hjorteviltregisteret.

Jeger logger seg inn med sitt jegernummer og fødselsdato.

NÆRINGSARBEID

Næringsstyret

I 2019 hadde næringsstyret 5 møter og behandlet 33 saker. De fleste sakene gjaldt behandling av søknader fra næringslivet om tilskudd fra næringsfond. Fjoråret var siste året at kommunen fikk overføringer fra Nordland Fylkeskommune til næringsfond. Det betyr at kommunen hadde mindre midler å rutte med. I 2019 budsjetterte Sømna kommune med 290.000,- til kommunalt næringsfondet.

Type fond:	Inngående beholdning 01.01.2019	Bevilget i 2019	Utgående beholdning 31.12.2019
Statlig næringsfond	585.191,-	585.191,-	0
Kommunalt næringsfond	2.189.721,-	609.721,-	1.580.000

Akva Group Landbased er innvilget et tilskudd fra det kommunale næringsfondet tilsvarende 1. mill fordelt på 5 år. Første utbetaling var i 2018.

Vedtekter for kommunale næringsfond ble rullert og vedtatt i kommunestyret 19. mai 2019. Næringsstyret hadde et felles temamøte med Landbruksnemda i forbindelse med rullering av landbruks- og næringsplan.

Næringskontoret

Næringsarbeidet i kommunen er organisert som en felles enhet med landbruk og næring. Siden januar 2019 har det vært ansatt fagleder for landbruk og næring med stillingsressursen 40 % landbruk og 60 % næring. Fagleder har bistått næringslivet i forbindelse med bedriftsutvikling og oppstart av bedrifter. Da fagleder startet januar 2019 har hovedfokuset vært utarbeidelse av landbruks- og næringsplan samt biogassprosjektet.

Av eksterne midler til bedrifter er det innvilget en FOU Skattefunnsøknad til en bedrift i Sømna.

Næringslivet i Sømna

Sømna næringsliv har både mangfold og spisskompetanse innenfor ulike bransjer. Bredden i bedrifts-Sømna gir innbyggerne i kommunen spesielt, men også i regionen for øvrig, et mangfold i arbeidsplasser og tjenestetilbud. Det er en god blanding av små bedrifter som er organisert som mindre aksjeselskap eller enkeltperson-foretak med lokalt eierskap og større industribedrifter med eksternt eierskap. Per 4 kvartal 2019 var det 282 bedrifter i Sømna. Totalt sett er det 832 sysselsatte inkludert offentlig ansatte. Av nyetableringer ble 5 aksjeselskap og 9 enkeltpersonforetak etablert i 2019. I snitt de siste 5 år har det vært 12 etableringer pr år. Det var 2 konkurser i 2019.

Prosessen knyttet til rullering av landbruks- og næringsplan

Arbeidet ble vedtatt oppstart i kommunestyret 18. desember 2017 der det ble gitt et mandat til arbeidet. Det ble nedsatt en arbeidsgruppe bestående av Bjørn-Torstein Arnes leder, Jan Inge Tjøsvol nestleder, Kristian Reinfjord rep fra bondelaget og Tora Frilstad rep for øvrig næringsliv. Disse bransjemøter med næringslivet ble gjennomført:

- 11. mars tema landbruk
- 25. mars tema opplevelsesnæring
- 10. april inspirasjonsseminar for bønder
- 12. juni industri, transport, havbruk og fiskeri

I tillegg har innspill og utkast til plan blitt presentert overfor administrasjon i Sømna kommune, landbruksnemda, næringsstyret, formannskap og sist vedtatt i kommunestyret 27.januar 2020. I planen er det definert tiltak under hver bransje med forslag til finansiering. De fleste tiltak søkes dekket gjennom ekstern finansiering, egenandeler fra næringsaktørene og/eller fra kommunalt næringsfond.

Biogass-prosjektet

Sømna kommune har siden september 2019 utredet mulighetsrommet og potensialet for å etablere et biogassanlegg. Arbeidet har vært gjennomført av en styringsgruppe bestående av 4 bønder og representanter fra kommunen, samt prosjektleder Bjørn Laksforsmo fra firmaet AS Endringsvilje. Arbeidet ble finansiert over Klimasatsmidler fra Klima og miljøverndepartementet, samt midler fra kommunens næringsfond.

I prosjektperioden var vi på studietur i Danmark og besøkt Vestergaard Bioenergi som produserer biogass basert på husdyrgjødsel. Leveransen av rågass går til et meiere i nærheten. Combigas og Gråkjær var leverandører av anlegget og før årsslutt ble det inngått avtale med dem for prosjektering av et lignende anlegg i Sømna.

Konklusjon fra mulighetsstudiet var at vi ønske å gå videre med prosessen og vil danne et andelslag som skal dra prosessen videre. Det skal søkes midler hos Innovasjon Norge om finansiering av prosjektering og utarbeidelse av en forretningsmodell.

Kommuneadministrasjon er sterkt involvert i prosjektet.

Studietur til Vestergaard Bioenergi i Danmark

«Heile Helgeland»

Det er inngått avtale om partnerskap i Heile Helgeland. Dette er et 3-årig felles rekrutteringsprosjekt for Helgeland som har fokus på å synliggjøre Helgeland som en attraktiv region og bidra til å øke kunnskapen om jobb- og karrieremuligheter. Prosjektet er i regi av kunnskapsparken Helgeland og har en kostnad på kr. 10.000 per år. Kommunens deltakelse gir tilgang på en del verktøy, samt at man blir en del av en større helhet for å få folk til å flytte til kommunen. Fagleder for landbruk og næring er representert i styret og i arbeidsgruppen til prosjektet.

Trollfjell friluftsråd og Trollfjell Geopark

Dette er et samarbeid mellom alle kommunene på Sør-Helgeland og Leka kommune. Det jobbes for å fremheve friluftslivets betydning og kommunen får mye kursing og tilbud, både til ansatte og til innbyggere. Det er spesielt knyttet til barn og unge. I 2019 ble Trollfjell Geopark satt på UNESCOs liste over globale geoparker. Det er viktig for kommunen å ta videre del i dette arbeidet. Fagleder for landbruk og næring er styreleder i Trollfjell Friluftsråd. Sammen med ordfører i Sømna kommune deltok de på en internasjonal geoparkkonferanse i Sevilla i september 2019.

ØKONOMISK RESULTAT 2019

2019	Reelle nettoutg.	Budsjetterte nettoutg.	Differanse i kr	Forbruk i % av budsjett
Næring	1 077 869	1 063 488	-14 381	101
Næringsfond	0	0	0	0
Landbrukskontor	2 194 990	2 228 473	33 483	98
Skogbruk	250 404	300 000	49 596	83
Veterinærvakt	0	0	0	0
Jakt og vilt	47 408	35 428	-11 980	134
Liv i Bygda	7 256		-7 256	0
Sum	3 577 927	3 627 389	49 462	99

Landbruk og næring har et trangt budsjett med lite slingringsmonn. Årsaken til at vi klarte å holde budsjettet i 2019 var et overskudd på klimaskogprosjektet i 2018 på kr 102.000,-.

KONKLUSJONER

Landbruk og næring har i løpet av året formidlet støtte til Sømna Kommunes viktigste næring med over 53 millioner kroner og føler at vi har gjort en innsats for å bevare landbruket i Sømna.

For å hjelpe gårdbrukerne og øvrig næringsliv å møte den harde hverdagen mange spør bør personellressursene ved LK opprettholdes. Ellers vil vi fort ende opp som et rent forvaltningskontor mer enn som et aktivt næringskontor.

Landbruket i Sømna er en alt for viktig næring for kommunen til at dette bør skje.

Sømna landbrukskontor våren 2020

Nils Nyborg
Jordbrukssjef

Bjørn Sylten
Konsulent

Trond Grønmo
Fagleder landbruk og vilt

Audhild Bang Rande
Fagleder næring og landbruk

